

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
KULTŪROS KOMITETO VEIKLOS
SEIMO V (RUDENS) SESIJOS
IR TARPSESIJINIO LAIKOTARPIO METU
A T A S K A I T A**

Vilnius

2019

1. BENDROJI INFORMACIJA

		nuo 2018-09-01 iki 2019-03-09
Seimo narių komitete skaičius		7
Biuro darbuotojų (etatų) skaičius		4 (5)
1. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektų svarstymas		
1.1	Seimo pavedimai komitetui (<i>SPS duomenys</i>), viso	44
	Iš jų:	
	kaip pagrindiniam komitetui	21
	kaip papildomam komitetui	23
1.2	Svarstyta labai aktualių ir aktualių pasiūlymų priimti ES teisės aktus, pateikta išvadų dėl subsidarumo ir proporcingumo	6
1.3	Kitų komitetų, išskyrus ERK, prašymu ir/ar komiteto iniciatyva pateiktos išvados	0
1.4	Komiteto sprendimu ir/ar Seimo valdybos sprendimu sudarytos darbo grupės teisės aktų projektams rengti	1
1.5	Išnagrinėta piliečių, nevyriausybinių organizacijų ir kitų pasiūlymų įstatymų ir kitų teisės aktų projektams (<i>SPS duomenys</i>).	150
2. Posėdžiai ir klausymai		
2.1	Komiteto posėdžiai, viso	22
	Iš jų:	
	išvažiuojamieji	1
	bendri su kitais komitetais	0
2.2	Klausymai	1
3. Parlamentinė kontrolė		
3.1	Svarstyta parlamentinės kontrolės klausimų	10
4. Pareiškimų ir raštų nagrinėjimas		
4.1	Gauta pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų (<i>DVS duomenys</i>)	420
4.2	Parengta atsakymų ir raštų (<i>DVS duomenys</i>)	162

5. Renginiai		
5.1	Surengta konferencijų, seminarų, diskusijų, parodų ir kitų renginių	3
6. Tarptautiniai ryšiai		
6.1	Surengta vizitų	1
6.2	Priimta delegacijų (susitikimai)	0

2. AKTUALIAUSI KOMITETO DARBAI

2.1. SEIMO V (RUDENS) EILINĖS SESIJOS IR TARPSESIJINIO LAIKOTARPIO METU KOMITETO SVARSTYTI IR SEIMO PRIIMTI TEISĖS AKTAI KULTŪROS SRITYJE

2018 m. rugsėjo 13 d. priimtas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininko atleidimo iš pareigų“ (Nr. XIII-1478), kuriuo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininkas Edmundas Vaitekūnas atleidžiamas iš pareigų jam atsistatydinus iš pirmininko pareigų ir 2018 m. spalio 9 d. priimtas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Manto Martišiaus paskyrimo Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininku“ (Nr. XIII-1522).

2018 m. lapkričio 8 d. priimtas Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 20, 20¹, 65, 78 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1612). Šio įstatymo tikslai: 1) sudaryti teisinės sąlygas taikyti autorių teisių ir gretutinių teisių gynimo priemonės, kurios užkirstų kelią neteisėtam autorių teise saugomo turinio atgaminimui ir viešam paskelbimui internete; 2) nustatyti efektyvesnį kompensacinio atlyginimo už kūrinių ir gretutinių teisių objektų atgaminimą (kopijavimą) asmeniniais tikslais ir kūrinių atgaminimą reprografijos būdu, dalies paskirstymą ir panaudojimą užtikrinant iki šiol įstatyme nenumatytų kitų autorių ir gretutinių teisių turėtojų teisę į teisingą kompensaciją, detalizuojant laikmenas, kuriose šie kūriniai ir gretutinių teisių objektai atgaminami.

2018 m. lapkričio 22 d. priimtas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. gruodžio 12 d. nutarimo Nr. XIII-887 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos sudėties“ pakeitimo“ (Nr. XIII-1677).

2018 m. gruodžio 4 d. priimtas Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 19, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1683). Šiuo įstatymu perkeltos 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2017/541/ES dėl kovos su terorizmu 21 straipsnio nuostatos ir nustatytos kovos su internetiniu turiniu, kuriuo viešai skatinami ar kurstomi teroristiniai nusikaltimai, priemonės.

2018 m. gruodžio 11 d. priimti Lietuvos Respublikos kino įstatymo Nr. IX-752 10 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1747), Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 15 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1748), Lietuvos Respublikos bibliotekų

įstatymo Nr. I-920 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1749), Lietuvos Respublikos muziejų įstatymo Nr. I-930 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1750), Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 4 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1751), Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymo Nr. X-1207 11 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1752), Lietuvos Respublikos meno kūrėjo ir meno kūrėjų organizacijų statuso įstatymo Nr. I-1494 6 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1753), Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo Nr. I-1115 5 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1754), Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1755), Lietuvos Respublikos kultūros tarybos įstatymo Nr. XI-2218 7, 10 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1756), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1757), Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 72³⁰ ir 96 straipsnių pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1758). Šių įstatymų pakeitimo tikslas – nustatyti bendrą komisijų (darbo grupių, tarybų) narių darbo apmokėjimo sistemą ir suteikti galimybę komisijų (darbo grupių, tarybų) nariams gauti teisingą atlygį už darbą komisijose.

2018 m. gruodžio 13 d. priimtas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. kovo 12 d. nutarimo Nr. XII-189 „Dėl Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Nr. XIII-1771). Šiuo nutarimu Lietuvos radijo ir televizijos komisijos nuostatai suderinami su Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo pakeitimais.

2018 m. gruodžio 20 d. priimtas Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo Nr. VIII-1185 2, 20, 20¹, 25, 31, 32, 63, 75 straipsnių ir 3 priedo pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1840). Šio įstatymo tikslas – siekiant įgyvendinti 2017 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2017/1564/ES dėl aklų, regos sutrikimų ar kitų spausdinto teksto skaitymo negalių turinčių asmenų labai leidžiamų tam tikrų būdų naudoti tam tikrus autorių teisių ir gretutinių teisių saugomus kūrinius ir kitus objektus, papildyti įstatyme numatytą išimčių ir apribojimų autorių teisėms reglamentavimą, kuris užtikrintų išleistų kūrinių konvertavimą į alternatyvią formą, skirtą akliesiems, regėjimo sutrikimų ar kitą spausdinto teksto skaitymo negalią turintiems asmenims, ir numatyti sąlygas tarpvalstybiniam prieinamos formos kopijų keitimuisi.

2018 m. gruodžio 20 d. priimtas Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 2 ir 9 straipsnių pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1841). Šio įstatymo tikslas – nustatyti, kad nacionaliniai, valstybiniai ir savivaldybių teatrai ir koncertinės įstaigos gali veikti bendrai su užsienio scenos meno organizacijomis, sukuriant ir viešai atliekant naujus profesionaliojo scenos meno kūrinius.

2018 m. gruodžio 20 d. priimtas Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 15 straipsnio pakeitimo įstatymas (Nr. XIII-1842). Šio įstatymo tikslas – padidinti profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniais darbuotojams, kurie dėl savo profesijos specifikos negali dirbti pagal įgytą specialybę ir dėl to buvo nutraukta jų darbo sutartis, nepagrįstai mažas kompensacines išmokas, t. y. padidinti iš valstybės biudžeto lėšų skiriamą kompensacinę išmoką iki 10 bazinių socialinių išmokų dydžio.

- Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2634.
- Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 5 straipsnio pakeitimo projektas Nr. XIII P-2686.
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2817.
- Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2818.
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo Nr. I-733 11, 21 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2836.
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 31, 34¹, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-3118.
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 19, 31, 34¹, 48 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-3139.

2.2. EUROPOS SĄJUNGOS (ES) REIKALŲ SVARSTYMAS

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. COM/2018/366 dėl 2021–2027 m. programos „Kūrybiška Europa“, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1295/2013. 2021–2027 m. programa „Kūrybiška Europa“ teikia koordinuotą ir konstruktyvią paramą kultūros sektoriui, t. y. šia programa bus skatinama kultūros ir kalbų įvairovė, stiprinami kultūros ir kūrybos sektoriai, jų konkurencingumas ir visapusiškai išnaudojamas jų ekonominis, socialinis ir tarptautinis potencialas. Programa bus įgyvendinama per tris paprogrames – kultūra, media ir tarpsektorinė paprogramė. Pagal kultūros paprogramę remiami tarpvalstybiniai partnerystės ryšiai, tinklai, platformos, konkretiems sektoriams pritaikytos iniciatyvos, auditorijos plėtra ir tam tikri specialūs veiksmai. Pagal media paprogramę skatinamas bendradarbiavimas ir inovacijos kuriant ir gaminant Europos audiovizualinius kūrinius, didinamas platinimo mastas, užtikrinama didesnė tarpvalstybinė prieiga prie audiovizualinių kūrinių, stiprinamas sektoriaus konkurencingumas. Pagal tarpsektorinę paprogramę remiamos veiklos, susijusios su žurnalistikos sritimi (kokybiška žurnalistika ir žiniasklaidos raštingumas).

- **Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. COM(2018)630**, kuriuo įsteigiamas Europos kibernetinio saugumo pramonės, technologijų ir mokslinių tyrimų kompetencijos centras ir Nacionalinių koordinavimo centrų tinklas. Šiuo reglamentu numatoma kiekvienoje ES šalyje narėje įsteigti atsakingą instituciją, kuri šalies mastu prižiūrėtų projektų įgyvendinimą, bendradarbiautų su mokslo, verslo sričių atstovais ir už savo veiklą atsiskaitytų centrinei institucijai.

- **Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui Subsidiarumo ir proporcingumo principų vaidmens stiprinimas formuojant ES politiką Nr. COM(2018)703.** Subsidiarumo paketo tikslas – paskatinti nacionalinius parlamentus, vietos institucijas veiksmingiau prisidėti prie Europos Sąjungos politikos formavimo. Subsidiarumo paketo priede pateikiamos rekomendacijos pailginti nacionalinių parlamentų nuomonių apie Europos Sąjungos teisės aktų projektus teikimo terminą, aktyviai naudoti subsidiarumo vertinimo metodiką bei peržiūrėti reguliavimo procedūras siekiant labiau atspindėti regioninio ar vietinio lygmens institucijų požiūrius.

- **Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui 2019 m. Komisijos darbo programa Pažadų tesėjimas ir pasirošimas atečiai Nr. COM(2018)800.** 2019 m. Komisijos darbo programoje yra numatyta 15 iniciatyvų ir 10 Europos Komisijos Reglamentavimo kokybės ir rezultatų programos iniciatyvų, pagal kurias Europos Komisija vertins dabar galiojančių teisės aktų veiksmingumą. Europos Komisija planuoja išdėstyti, kaip galima būtų stiprinti Europos Sąjungos vaidmenį tam tikrose srityse. Kultūros srityje planuojama pristatyti veiksmų dėl kovos su dezinformacija planą.

- **Bendras komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui Kovos su dezinformacija veiksmų planas Nr. JOIN(2018)36 ir Komisijos ataskaita Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl komunikato „Europos kova su internetine dezinformacija“ įgyvendinimo Nr. COM(2018)794.** Kovos su dezinformacija veiksmų planas grindžiamas keturiais pagrindiniais siekiais: gerinti Europos Sąjungos institucijų gebėjimus aptikti, analizuoti ir atskleisti dezinformaciją, stiprinti koordinuotą ir bendrą atsaką į dezinformaciją, įtraukti privatųjį sektorių į kovą su dezinformacija, didinti informuotumą ir visuomenės atsparumą.

2.3. KOMITETO PARLAMENTINĖ KONTROLĖ

Komitetas 2018 m. spalio 10 d. posėdyje išklaušė informaciją apie valstybinio audito „Ar užtikrinama efektyvi teatrų ir koncertinių įstaigų veikla“ rezultatus. Audito metu didžiausias dėmesys buvo skiriamas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos valdymo srities teatrams ir koncertinėms įstaigoms, t. y. buvo vertinama, ar yra sudarytos prielaidos šioms įstaigoms veikti efektyviai, kaip formuojama šios srities politika, ar politikos formuotojai turi pakankamai duomenų pagrįstiems valdymo sprendimams priimti, pagal kiekybinius rodiklius įvertinta teatrų ir koncertinių įstaigų veikla. Pagrindiniai atlikto valstybinio audito rezultatai: politikos formavimas yra tobulintinas, t. y. nacionalinėms įstaigoms nėra suformuluoti jų

išskirtinį statusą atitinkantys reikalavimai; sisteminga stebėseną valdymo sprendimams priimti yra tobulintina, t. y. įstaigų veiklos efektyvumas turėtų būti vertinamas bent kartą per 4 metus, taip pat nėra nustatyti kokybiniai įstaigų veiklos vertinimo kriterijai.

Išklaušęs informaciją Komitetas nutarė siūlyti Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai: 1) atsižvelgti ir, įvertinus galimybes, įgyvendinti Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas; 2) teikti Komitetui informaciją apie Valstybės kontrolės pateiktų rekomendacijų plano įgyvendinimą, atsižvelgiant į pateiktus rekomendacijų įgyvendinimo terminus bei įtraukiant į šį procesą nacionalinius, valstybinius teatrus ir koncertines įstaigas.

2018 m. spalio 10 d. Komitetas posėdyje svarstė **Etninės kultūros plėtros valstybinės 2019–2027 metų programos koncepcijos** projektą. Pagrindiniai etninės kultūros plėtros uždaviniai:

- 1) stiprinti etninės kultūros vaidmenį valstybės raidos strategijoje ir politikoje;
- 2) puoselėti etnografinių regionų savitumą, užtikrinti etninės kultūros reiškinių sklaidą;
- 3) skatinti etnokultūrinį turizmą, tradicinius amatus ir tautinio paveldo produktų sertifikavimą;
- 4) plėtoti etnokultūrinį ugdymą ir užtikrinti specialistų, susijusių su etninės kultūros plėtra, rengimą;
- 5) nustatyti, dokumentuoti, išsaugoti ir aktualizuoti nematerialųjį kultūros paveldą, plėtoti etninės kultūros tyrimus bei jų sklaidą Lietuvoje ir užsienyje;
- 6) formuoti profesionalią bei pozityvią etninės kultūros sklaidą viešosiose erdvėse;
- 7) skatinti lietuvių etninės kultūros raišką lietuvių bendruomenėse užsienyje bei baltų bendrystės puoselėjimą.

Komitetas pritarė Etninės kultūros plėtros valstybinės 2019–2027 metų programos koncepcijos projektui ir nutarė siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę programos ir jos įgyvendinimo planui parengti.

2018 m. spalio 17 d. Komiteto posėdyje nagrinėtas Lietuvos muzikų sąjungos, Lietuvos kompozitorių sąjungos ir Lietuvos muzikos ir teatro akademijos kreipimasis **dėl 2019 metų paskyrimo kompozitoriaus Eduardo Balsio 100-mečiui**, tarpininkavimo siekiant įvykdyti planuotus Eduardo Balsio skvero rekonstrukcijos darbus bei Lietuvos kultūros veikėjo Eduardo Balsio 100-mečio įtraukimo į šalies kultūros prioritetų sąrašą.

Komitetas nutarė kreiptis į Vilniaus miesto savivaldybę prašant pateikti informaciją apie Eduardo Balsio skvero rekonstrukcijos darbų įgyvendinimo planą ir šiam planui įgyvendinti skirtas lėšas.

Komitetas 2018 m. lapkričio 14 d. posėdyje išklaušė informaciją apie **Tolygios kultūrinės raidos modelį** ir jo įgyvendinimo etapus. Tolygios kultūrinės raidos modelis yra skirtas regionams, t. y. neapima Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos miestų. Pagrindiniai šio modelio tikslai – kūrybinių raiškų įvairovės, bendradarbiavimo skatinimas ir vietos identiteto kūrimas. Pagal Tolygios kultūrinės raidos programą buvo pateikta daugiau nei keturi šimtai paraiškų, daugiausia dėl muzikos, bibliotekų, etninės kultūros sričių projektų. Palyginti nedidelį paraiškų skaičių lėmė tai, kad tai yra naujas modelis, kurį įgyvendinant taikomos skirtingos finansavimo alternatyvos, taip pat įtakos galėjo turėti ir regioninių kultūros tarybų narių viešumas. Pagrindinės rizikos, susijusios su regioninėmis kultūros tarybomis, tai pačių regioninių kultūros tarybų narių pasyvumas bei jų sąsajos su savivaldybių įgyvendinamais projektais.

2018 m. gruodžio 5 d. Komitetas posėdyje nagrinėjo **Lietuvos radijo ir televizijos komisijos kreipimąsi**. Lietuvos radijo ir televizijos komisija nuo 2019 m. balandžio 10 d. vykdys naują funkciją – duoti interneto prieigos paslaugų teikėjams privalomus nurodymus panaikinti galimybę pasiekti neteisėtai viešai paskelbtą autorių teise saugomą turinį, blokuojant interneto domeno vardą, identifikuojantį interneto svetainę. Lietuvos radijo ir televizijos komisija, siekdama tinkamai atlikti jai nustatytas funkcijas, prašė padidinti didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičių 4 pareigybėmis, nenumatant tam papildomo finansavimo.

Komitetas nutarė siūlyti Seimo valdybai pritarti Lietuvos radijo ir televizijos komisijos prašymui padidinti Lietuvos radijo ir televizijos komisijos administracijos didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių 4 etatais.

Komitetas 2018 m. gruodžio 5 d. posėdyje svarstė klausimą **dėl Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos dalinio perkėlimo**. Lietuvos radijo ir televizijos komisijos pirmininkas M. Martišius pristatė pasiūlymą perkelti Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos normą dėl greito reagavimo procedūros, pagal kurią tuo atveju, jei būtų koks nors kišimasis per radiją ar televiziją, susijęs su nacionalinio saugumo klausimais, Lietuvos radijo ir televizijos komisija galėtų skubiai reaguoti ir imtis tam tikrų numatytų veiksmų.

Komitetas nutarė sudaryti darbo grupę iš Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lietuvos radijo ir televizijos komisijos atstovų bei Komiteto biuro darbuotojo ir pavesti jai parengti teisės akto projektą Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos daliniam perkėlimui.

2018 m. gruodžio 12 d. Komitetas posėdyje išklauė informaciją apie **kultūros paso** įgyvendinimą. Kultūros pasas yra priemonė visų Lietuvos mokinių kultūros pažinimo įpročiams ugdyti ir jų kultūros patirčiai plėsti, teikiant jiems tam tikras kultūros ir meno paslaugas. Kultūros pasą administruoja Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, kuri atlieka kultūros paso paslaugų atranką, Švietimo informacinių technologijų centras, kuris atlieka kultūros paso sistemos ir techninių sprendimų darbus bei Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras, kuris atlieka paslaugų finansavimą ES struktūrinėmis lėšomis ir administravimą. Pagrindiniai kultūros paso įgyvendinimo principai, įtvirtinti Kultūros paso koncepcijoje, yra prieinamumas visiems, įtrauktis, savarankiškumas ir atvirumas. Kultūros paso paslaugos turi atitikti nustatytus kriterijus, t. y. paslauga turi būti aukštos meninės ir kultūrinės vertės, paslaugos turinys turi būti aktualus mokiniams, paslauga turi prisidėti prie mokinių kultūrinio akiračio plėtimo bei ugdyti kūrybingumą ir kritinį mąstymą, stiprinti kultūrinį identitetą ir sąmoningumą, paslauga mokiniams turi būti teikiama metus ar ilgiau, paslauga turi būti pritaikyta tikslinei mokinių amžiaus grupei, paslaugos teikėjai turi atsižvelgti ir siekti užtikrinti specialiuosius ugdymo poreikius turinčių mokinių dalyvavimą. 2018 m. rugsėjo–gruodžio mėn. įgyvendinant kultūros pasą kiekvienam pradinį klasių moksleiviui buvo skirta 5 eurai, o 2019 metais kiekvienam moksleiviui bus skiriama 15 eurų kalendoriniams metams. 2018 metais kultūros pasu pasinaudojo beveik 105 tūkst. šalies pradinukų, t. y. apie 90 proc. visų pradinį klasių moksleivių. Didžiausios kliūtys, su kuriomis susiduriama įgyvendinant kultūros pasą, tai neužtikrinamas mokinių pavėžėjimas, paslaugų kainos nustatymas 10 euro centų tikslumu, taip pat kultūros paso administravimo sistemos techninės kliūtys.

Komitetas 2018 m. gruodžio 19 d. posėdyje svarstė klausimą **dėl Gedimino kalno ekstremalios situacijos**. Lietuvos Respublikos kultūros ministro patarėjas J. Blažiūnas pristatydamas situaciją, paminėjo, kad Gedimino kalno šiaurės vakarų šlaitas yra sutvarkytas, jame įrengtos vandens laistymo, vandens nuotekų surinkimo sistemos. Visos numatytos priemonės, skirtos laikinai stabilizuoti nuošliaužas ir parengti Gedimino kalną žiemai, įgyvendintos. Taip pat įgyvendintos prevencinės priemonės: įrengta laikina stoginė Gedimino kalno aikštelėje, suveržti Kunigaikščių rūmai. Pagrindinės

problemos – nestabili vakarinio šlaito būklė ir kritinė pietrytinio šlaito būklė. 2019 metais svarbu įvertinti visas avarių grėsmes, toliau stebėti ir priimti sprendimą dėl viso Gedimino kalno kompleksinio tvarkymo.

Komitetas priėmė sprendimą siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei neatidėliotinai rengti darbo grupės posėdį dėl Gedimino kalno ekstremalios situacijos įvertinimo ir spręsti dėl jo kompleksiško koordinavimo.

2018 m. gruodžio 19 d. Komitetas posėdyje išklauė informaciją apie **Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro veiklą**. Įgyvendinant įstaigos struktūros pakeitimus buvo įsteigti keturi nauji departamentai: Meno departamentas, Technikos departamentas, Rinkodaros departamentas, Žmogiškųjų išteklių, teisės ir bendrųjų reikalų departamentas. Pagrindiniai įstaigos tikslai yra papildomų paslaugų plėtra ir įdiegimas, atskirties mažinimas, prieinamumo didinimas bei išvykos į regionus. Siekiant išplėsti teikiamų paslaugų ratą buvo įgyvendinta koncertų kūdikiams idėja, o siekiant pritraukti įvairaus amžiaus socialines grupes – nemokamo spektaklio neįgaliesiems idėja. Šiuo metu kartu su Vilniaus miesto savivaldybe yra vykdomi Lietuvos nacionalinio operos ir baleto teatro aplinkos tvarkymo darbai, atnaujinamas fontanas. Taip pat planuojami įgyvendinti šie investiciniai projektai: priestato statyba ir aplinkos sutvarkymas, apžvalgos aikštelės įrengimas, scenografijos dirbtuvių statyba, Virgilijaus Noreikos atminimo įamžinimas.

2.4. KOMITETO VIZITAI

Komiteto nariai R. Popovienė ir V. Kernagis 2018 m. lapkričio 20–22 d. **Briuselyje (Belgijos Karalystė)** dalyvavo **susitikimuose su Europos Sąjungos institucijų atstovais**. Vizito metu surengti keturi susitikimai su Europos Sąjungos Tarybos Nuolatinio atstovų komiteto (COREPER I) ambasadoriumi ypatingiems pavedimams, Lietuvos nuolatinio atstovo pavaduotoju Robertu Rosinu ir Lietuvos nuolatinės atstovybės Europos Sąjungoje Kultūros, audiovizualinių reikalų ir autorių teisių atašė Sauliumi Šimanausku, Europos Parlamento Kultūros ir švietimo komiteto pirmininke Petra Kammerevert, Europos Komisijos narės Mariya Gabriel, atsakingos už skaitmeninę ekonomiką ir skaitmeninės visuomenės reikalus, kabineto nariu Eric Peters, Europos Komisijos nario Tibor Navracsics, atsakingo už švietimą, kultūrą, jaunimo reikalus ir sportą, kabineto nariu Szabolcs Horvath. Susitikimų metu buvo aptarti klausimai dėl Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos 2010/13/ES atnaujinimo, Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl 2021–2027 m. programos „Kūrybiška Europa“, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl autorių teisių bendrojoje skaitmeninėje rinkoje, dėl kovos su dezinformacija, dėl 2022 m. paskelbimo „Kaunas – Europos kultūros sostinė“.

2.5. KOMITETO IŠVAŽIUOJAMIEJI POSĖDŽIAI

2018 m. lapkričio 14 d. Komitetas išvažiuojamojo posėdžio metu lankėsi **Valstybiniame Vilniaus Gaono žydų muziejuje**, kur išklauė informaciją apie problemas, susijusias su žydų kultūros paveldu Lietuvoje. Pagrindinės Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus direktoriaus M. Zingerio įvardintos problemos – Vilniaus Didžiosios sinagogos atkūrimas, Panerių memorialo teritorijos sutvarkymas (žudynių vietos sutvarkymas, lankytojų centro įkūrimas), Litvakų kultūros ir tapatybės muziejaus įkūrimas, Samuelio Bako muziejaus plėtra, Vilniaus geto bibliotekos Žemaitijos g. pastato remontas, istorinio hebrajų gimnazijos Tarbut pastato Pylimo g. aktualizavimas, Žako Lipšico memorialinio muziejaus rekonstrukcija.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas D. Matulionis paminėjo tris pagrindinius Vyriausybės prioritetus dėl žydų kultūros paveldo Lietuvoje: Panerių memorialo sutvarkymas, paminklo žydų gelbėtojams pastatymas, Vilniaus Didžiosios sinagogos atkūrimas.

3. KOMITETO RENGINIAI

Komitetas kartu su asociacija „Aplinkos ir paveldo saugojimo sąjūdis“ 2018 m. spalio 23 d. organizavo forumą tema **„Strateginės bylos prieš visuomenės dalyvavimą Lietuvoje: ką daryti“**. Forume pristatyta strateginių bylų prieš visuomenės dalyvavimą istorija, pasaulio ir Lietuvos pavyzdžiai, iššūkiai žodžio laisvei ir pamatinėms demokratinėms vertybėms.

Forumo dalyviai – kultūros paveldo ir gamtos išsaugojimu suinteresuotų nevyriausybinių organizacijų nariai ir jiems talkinantys teisininkai, Lietuvos architektų rūmų, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Valstybinės kultūros paveldo komisijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos atstovai.

2018 m. spalio 24 d. Komitetas kartu su Etninės kultūros globos taryba surengė konferenciją **„Etnokultūrinio sąjūdžio ištakos, raida ir reikšmė“**. Konferencijos tikslas – atkreipti visuomenės ir politikų dėmesį į folklorinių ansamblių bei žygeivystės judėjimo reikšmę Lietuvai išsivaduojant iš sovietinio režimo.

Konferencijoje pranešimus skaitė mokslininkai, tiriantys etnokultūrinio sąjūdžio ypatumus, folklorinių ansamblių, žygeivių, kraštotyrininkų ir ramuviečių judėjimo pradininkai, aktyvūs dalyviai.

Komitetas kartu su Visuomenės informavimo etikos komisija 2018 m. lapkričio 9 d. organizavo diskusiją **„Žiniasklaidos savireguliacijos sistema: iššūkiai ir aktualijos“**. Diskusijos tikslas – prie vieno stalo suburti politikus, žiniasklaidos priemonių, žurnalistų organizacijų, žiniasklaidos reguliacijos institucijų, valstybinės valdžios ir valdymo institucijų atstovus ir diskutuoti apie žiniasklaidos savireguliacijos situaciją Lietuvoje, galimus jos stiprinimo kelius.

Diskusijoje kalbėta apie žiniasklaidos savireguliacijos ypatumus, žurnalistų atsakomybę ir atskaitomybę, žurnalistų profesionalumą ir etiką, visuomenės informavimo savireguliacijos santykį su kitais asmens teisių gynimo būdais.